

SİVİL DARBEYE KARŞI 1 MAYIS'TA GÖVDE GÖSTERİSİ

Aydınlık Dergisi, 19 Nisan 2009

Yıldırım Koç

Türkiye’de bugün sivil bir darbe yaşıyoruz. Türkiye’nin bağımsızlığını, ulusun egemenliğini, kulluk yerine vatandaşlığı ve demokrasiyi savunanlar sistemli bir biçimde saldırı altında. Bu saldırının ana hedefi de, işçi sınıfı.

Yaşanan ekonomik kriz en fazla işçi sınıfını (işçileri, memurları, sözleşmeli personeli, işsizleri ve işçi-memur emeklilerini) etkiliyor. Yerel seçimlerden yaralanmış olarak çıkan AKP, daha da derinleşen kriz ve artan bütçe açıkları karşısında, öncelikle işçi sınıfına yönelik saldırılarını daha da yoğunlaştıracak. Bu koşullarda, 1 Mayıs’ın işçi sınıfının birleşik gücünün gövde gösterisi haline getirilmesi gerekir.

Bunun en önemli aracı, işçi sınıfının laik cumhuriyetten yana tüm kesimlerini 1 Mayıs’ta bir araya getirmektir. TÜRK-İŞ, DİSK, KESK bu konuda birlikte hareket etmelidir. Bunun ve 1 Mayıs’a en geniş katılımı sağlamanın yolu, 1 Mayıs’ın olay çıkmayacağı bilinen bir mekanda kutlanmasıdır.

DİSK’in Taksim konusundaki ısrarı anlamsızdır. DİSK’in kendi başına büyük bir kitle gücü yoktur. 1 Mayıs genel tatil ilan edilse bile, DİSK’in 1 Mayıs kutlamalarına getirebileceği insan sayısı sınırlıdır.

Bir de olay çıkacağı korkusu hakim olursa, katılımcıların sayısı iyice azalacaktır.

O takdirde 1 Mayıs, işçi sınıfının gövde gösterisi değil, güçsüzlük gösterisine dönüşecektir.

Avrupa’dan geleceği ifade edilen bazı sendikacılar ve Türkiye düşmanlığıyla bilinen Avrupa Parlamentosu’ndan bazı üyeler de bu durumu kurtaramaz.

Türkiye’nin demokratikleşmesinde Avrupa Parlamentosu’ndan medet ummak kadar akıldışı bir yaklaşım olamaz. Türkiye’de demokrasi ve laiklik düşmanı akımları güçlendiren emperyalist Avrupa Birliği’nden, Türkiye’nin bağımsızlığını ayaklar altına almaya ve Türkiye’yi parçalamaya çalışan Avrupa Birliği’nden demokratikleşme için yardım beklemek, tavukları tilkiye emanet etmektir. Avrupalı emperyalistler ve ortakları (Avrupa sermayedarlarının “sosyal ortağı” olan Avrupalı sendikacılar) 1 Mayıs’ta Türkiye’ye gelirlere, amaçları, Türkiye işçi sınıfı ve sendikacılık hareketini Taksim’e zorlayarak zayıflatmak olacaktır.

DİSK’in Taksim ısrarı aklıma geçmişte yaşanan bir olayı getirdi.

1977 yılı Aralık ayında DİSK’in yönetimine önemli bir siyasal desteği olmayan Abdullah Baştürk – Fehmi Işıklar ekibi geldi.

1 Mayıs 1978, Taksim’de, DİSK’in düzenlediği ve ancak DİSK’in değil, Türkiye Komünist Partisi’nin, Devrimci Yol Hareketi’nin, Kurtuluş Hareketi’nin, Halkın Kurtuluşu Hareketi’nin ve diğer komünist örgütlenmelerin gövde gösterisi olan bir mitingle kutlandı.

1978 yılı Aralık ayındaki Kahramanmaraş Katliamı sonrasında İstanbul dahil çeşitli illerde sıkıyönetim ilan edildi. Sıkıyönetim Komutanlığı da İstanbul’da 1 Mayıs kutlamalarına izin vermeyeceğini ilan etti.

Abdullah Baştürk ekibi, bir cinlik yaparak, davulun kendi omuzlarında, tokmağın başkalarının elinde olacağı bir 1 Mayıs kutlamasından kurtulmak için İstanbul’da ısrar etti. Buna karşılık, TKP’lilerin denetimindeki Maden-İş Sendikası, 1979 yılı 1 Mayıs’ını İzmir’de kutlamak için bazı girişimlerde bulundu. Abdullah Baştürk ise, 1 Mayıs’ı İstanbul’da kutlamamanın ihanet olduğunu ileri sürdü; ancak diğer taraftan, 1 Mayıs’ta İzmit’te miting için Valiliğe başvurdu. İzmir’deki tertip komitesi, “DİSK’in 1 Mayıs’ı İzmir’de kutlaması halinde tüm yetkilerini DİSK’e devretmeye, DİSK’in talimatlarına önkoşulsuz uymaya hazır olduğunu” DİSK Genel Merkezi’ne bildirdi. Baştürk bu öneriyi kabul etmedi. Bunun üzerine, Oleyis, Lastik-İş, Tümka-İş, Petkim-İş, Devrimci Toprak-İş, ASİS, Tekges-İş, Aster-İş ve Yeni Haber-İş Sendikaları, DİSK yönetiminin 1 Mayıs politikasına karşı çıktılar. Diğer bazı örgütler de İzmir’e yöneldi. Böylece İzmir’de yaklaşık 300 bin kişinin katıldığı bir kutlama yapıldı.

DİSK 26 Mart 1979 günü İstanbul Valiliği’ne başvurarak Taksim’de 1 Mayıs kutlamasına izin verilmesini istedi. Ancak İstanbul Valiliği, kutlama yapılacak alanlar arasında Taksim’in bulunmadığını belirten bir yanıt gönderdi. DİSK Genel Sekreteri Fehmi Işıklar, bu yanıtı karşı gönderdiği uzun yazıda, gerekçelerini sıraladıktan sonra, “1 Mayıs, 1979 yılında da DİSK’in

geleneğine uygun olarak Taksim Alanında mutlaka kutlanacaktır,” dedi ve yazısını, “Taksim Alanı'nın 1 Mayıs kutlaması için ayrılmasını dilerim,” diyerek bitirdi.

DİSK Genel Başkanı Abdullah Baştürk, 14 Nisan 1979 günü yaptığı açıklamada, “DİSK, 1 Mayıs 1979'u yalnızca İstanbul'da 1 Mayıs Alanı'nda kutlayacaktır; Türkiye'de başka hiç bir yerde DİSK 1 Mayıs kutlaması yapmayacaktır,” dedi.

DİSK Genel Sekreteri Fehmi Işıklar'da 16 Nisan 1979 günü yaptığı konuşmada şunları söyledi: “Şili'de Pinochet rejiminde bile Şili işçi sınıfının 1 Mayıs'ı kutlayacağını öğrendik. Türk işçi sınıfı ne Şili işçi sınıfından, ne de 'ben eşimle birlikte Taksim'e giderek konuşmamı yapacağım' diyen Başbakan'dan korkaktır. 100 binlerce kişi cezaevine girse de 1 Mayıs 1979, bizim 1 Mayıs Alanı, onların Taksim Alanı dediği yerde kutlanacaktır.”

DİSK Başkanlar Konseyi, 17 Nisan 1979 günü yaptığı toplantı sonrasında, 1 Mayıs kutlamalarıyla ilgili olarak 18 Nisan 1979 günü şu açıklamayı yaptı: “1 Mayıs 1979'u yine 1 Mayıs Alanı'nda kutlamayı kararlaştıran DİSK BAŞKANLAR KONSEYİ, ülkemizin içinde bulunduğu somut koşullarda ekonomik-demokratik hak ve özgürlüklerimizi kullanma hakkından ödün vermeksizin, 1 Mayıs'ın İstanbul'da ve 1 Mayıs Alanı'nda kutlanmasının tarihsel ve sınıfsal bir görev olduğunu kabul eder ve DİSK dışındaki örgütlerce İstanbul dışında yapılacak kutlama girişim ve eylemlerinin teslimiyetçilik olduğunu vurgular.”

DİSK Yürütme Kurulu adına 23 Nisan 1979 günü yapılan açıklamada da, “DİSK yönetimi, 1 Mayıs günü 1 Mayıs Alanı'nda olacaktır; 1 Mayıs'ın işçi sınıfımızın hakları, özgürlükleri ve varlığı ile eş anlamda olduğunu bilen ve kabul eden tüm işçileri ve emekçileri 1 Mayıs Alanı'nda 1 Mayıs törenine bekleyecektir,” dendi.

DİSK'in bu tavrı, kararlı bir mücadele çizgisinin ürünü değildi; sendikacı cinliğıydi. Ancak bu cinlik işçi sınıfı ve sendikacılık hareketine yarar getirmedi; zarar verdi. Taksim'de de, İstanbul'da da 1 Mayıs kutlanamadı.

Ben 1976, 1977 ve 1978 yıllarında 1 Mayıs kutlamalarında Taksim'deydim. Aradan geçen 30 yılı aşkın süreden sonra Taksim'de 1 Mayıs'ı kutlamak son derece keyifli olur. Ancak bugünün şartları, bugünün görevleri farklıdır.

Bugünün görevi, sivil darbeye karşı işçi sınıfının birleşik cephesini oluşturmak ve 1 Mayıs'ı bir gövde gösterisi halinde kutlamaktır. Bunun için de, Abdullah Baştürk ekibinin 1 Mayıs 1979 cinliğinin farklı bir türünden vazgeçmek zorunludur.